

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
mr. drs. M.A.M. Adriaansens

Datum 11 juli 2022
Onderwerp Internetconsultatie Ontwerp-beleidsprogramma Klimaat

Excellentie,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren op de internetconsultatie voor het Ontwerp-beleidsprogramma Klimaat. Dank voor de mogelijkheid die ons als veiligheidsregio's hiermee wordt geboden.

Voor een veilige en gezonde leefomgeving is het belangrijk om wettelijke regelingen ten aanzien van klimaatbeleid te bestuderen en te commentariëren in het kader van onze adviesrol als veiligheidsregio's ten aanzien van fysieke veiligheid. Vanuit dit oogpunt levert onze reactie een bijdrage aan het versterken van een veilige en gezonde leefomgeving tijdens het proces van transitie naar een circulaire economie en de invoering van het Ontwerp-beleidsprogramma Klimaat.

Allereerst spreken wij onze waardering uit voor de ambitie van de Minister om het klimaatbeleid voor de periode t/m 2030 vorm te geven. Daarnaast onderschrijven wij vanzelfsprekend het belang van de invoering van nieuw klimaatbeleid.

Wij hebben de Consultatie Ontwerp-beleidsprogramma Klimaat bekeken vanuit de optiek van vergunningverlener, toezichthouder en adviseur (brand)veiligheid. Daarnaast speelt de veiligheidsregio een rol bij incidentbestrijding in brede zin. Daarom hebben wij met name gekeken naar het waarborgen van veiligheid en het bestrijden van incidenten m.b.t. fysieke veiligheid.

In zijn algemeenheid vragen wij uw aandacht om veiligheid vanuit ons beleidsveld op (nationaal) beleidsniveau mee te nemen en middelen vrij te maken om ons werk uit te kunnen voeren. Daarnaast zal de invoering van het beleidsprogramma moeten leiden tot aanpassing van de veiligheidsruimte (kansen en effecten bij incidenten).

Hieronder treft u onze reactie op hoofdlijnen.

1) Positie medeoverheden

Het Ontwerp-beleidsprogramma Klimaat behelst een grote verandering in (landelijk) beleid. Om dit beleid te kunnen ondersteunen dienen er (financiële) middelen en mogelijkheden te zijn bij de medeoverheden (o.a. veiligheidsregio's en omgevingsdiensten) om dit te faciliteren. Daarnaast is het zaak om medeoverheden (vroegtijdig) te betrekken bij beleid.

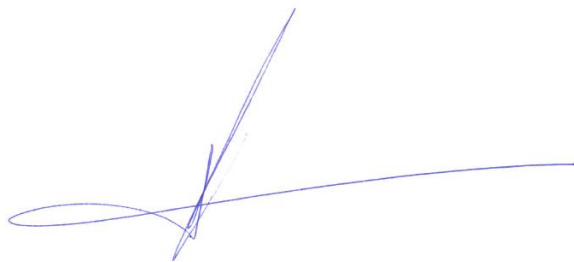
2) Circulaire economie en veiligheidsruimte

CO₂-neutrale energiesystemen vragen niet alleen meer fysieke ruimte, ze vragen ook meer veiligheidsruimte. Dit laatste heeft betrekking op kansen en effecten bij een incident. Om tot robuuste keuzes te komen dient ook specifiek rekening te worden gehouden met de veiligheidsruimte (kansen en effecten bij incidenten).

Bijgevoegd treft u nog onze puntsgewijze antwoorden op de vragen in het document *Consultatie Ontwerp-beleidsprogramma Klimaat*.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn. Mocht deze reactie vragen bij u oproepen, dan kan contact worden opgenomen met de heer Polman via chiel.polman@nipv.nl of 06-48591632.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a series of fluid, overlapping strokes that form a stylized, somewhat abstract shape.

Tijs van Lieshout
Voorzitter Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio
Voorzitter Brandweer Nederland

Onderwerp	Art. nr	Opmerking: wat wijzigt, ontbreekt, is onjuist, niet uitvoerbaar of multi-interpretabel in de nieuwe situatie? Welke verkeerde keuze is gemaakt en waarom?	Verbetersuggestie: hoe zou het moeten zijn (wees concreet!)
Afnameverplichting hernieuwbare waterstof	3.2.1.i	Waterstof is een nieuwe brandstof in de industrie. Goede, snelle en veilige implementatie vereist inzet bij toetsing en handhaving door het bevoegd gezag (mede-overheden). Hiervoor dient het kabinet extra middelen in te zetten.	Waterstof is een nieuwe brandstof in de industrie. Goede, snelle en veilige implementatie vereist meer inzet bij toetsing en handhaving door het bevoegd gezag (mede-overheden, inclusief veiligheidsregio's en omgevingsdiensten). Hiervoor zet het kabinet extra middelen in te zetten.
Intensivering van generieke subsidie instrumenten	3.2.1.ii	Quote: Voor het einde van het jaar wil ik onderzocht hebben of het mogelijk en wenselijk is om industriële partijen die (kunnen) overstappen op het gebruik van hernieuwbare waterstof te ondersteunen.	Definieer "ik" of anders herformulering zin.
Maatwerkafspraken met de grootste industriële uitstoters en verduurzaming mkb	3.2.1.iii	"Ook het verminderen van de impact van het bedrijf op milieu- en leefomgeving is noodzakelijk, bijvoorbeeld door het verbeteren van de waterkwaliteit en reductie van zeer zorgwekkende stoffen, luchtmissies, geluid, enzovoorts.". Wat wordt bedoeld met enzovoorts? Valt hier veiligheid onder, of wordt deze expliciet niet genoemd?	Verduidelijk enzovoorts
Maatwerkafspraken met de grootste industriële uitstoters en verduurzaming mkb	3.2.1.iii	Quote: "het faciliteren van snelle en efficiënte vergunningverlening". Om dit te bewerkstelligen dient het kabinet ook de middelen ter beschikking te stellen om dit mogelijk te maken bij de mede-overheden, inclusief veiligheidsregio's en omgevingsdiensten.	Bij maatwerkafspraken is wederkerigheid het uitgangspunt. Voor de overheid betekent dit dat we bereid zijn afspraken te maken over ondersteuning bij het realiseren van financiering, versnellen van kritische infrastructuur, het faciliteren van snelle en efficiënte vergunningverlening, het wegnemen van onnodige barrières in wet- en regelgeving en het ondersteunen van markten voor nieuwe duurzame energiedragers, grondstoffen en circulaire producten. Het kabinet maakt middelen vrij om dit mogelijk te maken.
iv. Stimuleren circulaire industrie	3.2.1.iii	Quote: "In het coalitieakkoord is door het kabinet afgesproken dat er een verplicht percentage recycalaat in bouwmaterialen komt." Plastic recycalaat is brandbaar. Door deze toevoeging kan de brandwerendheid in het geding komen of kan de brand in het gebouw een ander brandgedrag gaan vertonen. Daarnaast is toevoeging van recycalaat aan hernieuwbare bouwmaterialen onwenselijk. Een verduidelijking hiervoor in het beleid is gewenst.	In het coalitieakkoord is door het kabinet afgesproken dat er een verplicht percentage recycalaat in bouwmaterialen komt, uitgezonderd hernieuwbare bouwmaterialen. Bij de toepassing dient het Bouwbesluit leidend te zijn en meer specifiek NEN 6069.

Waterstof	3.2.2	Quote: "Waterstof uit hernieuwbare en koolstofarme bronnen is een onmisbare schakel in een klimaatneutrale samenleving. Het vervangt op termijn een steeds groter deel van de rol die aardgas nu speelt in het energiesysteem. " Ik mis de toevoeging dat bij de vervanging door waterstof het doel is dat er geen of zeer weinig fijnstof (NOx) vrijkomt. Ongecontroleerde verbranding van waterstof, bijvoorbeeld in toevoeging van waterstof bij aardgas in bestaande systemen, zorgt voor minder CO2, maar gelijke of meer uitstoot van NOx. In een klimaatneutrale samenleving is het ook van belang de uitstoot van NOx te verminderen.	
Beschrijving van beleid en instrumenten	3.3.2	In de beschrijving van het beleid en instrumenten wordt niet genoemd dat voor goede, snelle en veilige implementatie inzet extra vereist is bij toetsing en handhaving door het bevoegd gezag (mede-overheden, inclusief veiligheidsregio's en omgevingsdiensten). Hiervoor dient het kabinet extra middelen in te zetten. Dit geldt voor alle vier de pijlers	Voor het realiseren van een goede, snelle en veilige implementatie is extra inzet vereist door het bevoegd gezag (mede-overheden). Hiervoor dient het kabinet extra middelen in te zetten. Dit geldt voor alle vier de pijlers.
3. Logistiek, Instrumenten	3.3.2	Quote: "die in mei in werking zal treden" van welk jaar? Dit is een beleidsvoorstel en nog geen vastgesteld beleid.	Specificatie door beleidsmedewerker.
Circulaire Economie - Voorbeeldrol overheid	4.1	De voorbeeldrol wordt met mede-overheden vorm gegeven, naas het feit dat zij een functie hebben in het mogelijk maken van een snelle, goede en veilige uitrol zoals in vergunningverlening, maar ook van kennis en know-how bij incidenten om deze goed en adequaat aan te pakken. Dit is voor mede-overheden een transitie, en hiertoe dienen middelen vrijgemaakt te worden door het kabinet om dit mogelijk te maken. Ook dit kan als onderdeel worden gezien van het ontzorgingsprogramma voor bedrijven en burgers.	Het kabinet zorgt voor voldoende middelen bij mede-overheden (inclusief veiligheidsregio's en omgevingsdiensten) om een voorbeeldfunctie in te nemen, een snelle, goede en veilige uitrol mogelijk te maken en goede kennis en know-how te hebben bij incidenten.
Burgerbetrokkenheid - Meer uniforme inzet op participatie	4.5	Quote: "Het kabinet zal daarom samen met decentrale overheden en andere stakeholders zoeken naar een goede balans tussen voorspelbaarheid en standaardisatie en flexibiliteit en maatwerk." De veiligheidsregio's werken hier graag aan mee. Dit betekent ook voor hen een andere rol met andere kennis, methoden en tools. De veiligheidsregio's vragen het kabinet dit ook via middelen en beleid mogelijk te maken en te stimuleren.	Het kabinet zorgt voor middelen en beleid om veiligheidsregio's de gewenste rol goed uit te laten voeren.
Organisatie van uitvoeringsoverleggen en het voortgangsoverleg - Regie op de ontwikkeling naar een duurzaam energiesysteem	6.1.1.	De veiligheidsregio's dienen betrokken te worden bij het Programma Energiesysteem om zo ontwikkeling naar een duurzaam energiesysteem veilig te begeleiden. Deze betrokkenheid dient op nationaal, regionaal en lokaal niveau te zijn. Veiligheid is het beste, makkelijkste én goedkoopste als dit vanaf het begin wordt meegenomen. Ook wordt hiermee voorkomen dat het in een latere fase een bottleneck wordt en verdere uitrol belemmert.	De veiligheidsregio's worden betrokken bij het Programma Energiesysteem om zo ontwikkeling naar een duurzaam energiesysteem veilig te begeleiden.

Regie op ruimte voor het energiesysteem	6.1.4.	Quote: "Om tot robuuste keuzes voor kansrijke nieuwe ontwikkelrichtingen te komen, worden deze afgewogen aan de hand van o.a. systeemefficiëntie, uitvoerbaarheid, brede welvaart, ruimtebeslag en de effecten op de omgeving." CO2-neutrale energiesystemen vragen niet alleen meer fysieke ruimte, ze vragen ook meer veiligheidsruimte. Dit laatste heeft betrekking op kansen en effecten bij een incident. Om tot robuuste keuzes te komen dient ook specifiek rekening te worden gehouden met de veiligheidsruimte (kansen en effecten bij incidenten).	Toevoeging: Om tot robuuste keuzes te komen dient ook specifiek rekening te worden gehouden met de veiligheidsruimte (kansen en effecten bij incidenten).
Afspraken over de samenwerking met mede-overheden	6.2	Ook veiligheidsregio's en omgevingsdiensten horen tot de medeoverheden. Deze dienen ook betrokken te worden in het beleidsprogramma en betrokken te worden in het Bestuurlijk Overleg.	Ook veiligheidsregio's en omgevingsdiensten horen tot de mede-overheden. Deze dienen ook betrokken te worden in het beleidsprogramma en betrokken te worden in het Bestuurlijk Overleg.